

ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

*«... αυτή ην πλήρης αγαθών έργων
και έλεημοσυνών ων έποίει»*

Στην Παλαιά Διαθήκη, στο βιβλίο του Τωβίτ, παρουσιάζεται ο αρχάγγελος Ραφαήλ να λέει: «Καλόν ποιήσαι έλεημοσύνην ή θησαυρίσαι χρυσίον έλεημοσύνη γαρ εκ θανάτου ρύεται» (Τωβίτ 12, 8-9). Μετά την απομάκρυνση μας από τον Παράδεισο και την εισβολή στην ύπαρξη μας του κόπου, των ασθενειών και του θανάτου, βρίσκει πρόσφορο έδαφος μέσα μας το πάθος της φιλαργυρίας, γενικότερα το πάθος της φιλοκτημοσύνης. Γι' αυτό, αν δε στηρίξουμε τη ζωή μας στο πρόσωπο του Χριστού, δε μπορούμε να καταλάβουμε πώς το να δίνει κανείς έλεημοσύνη είναι καλύτερο από το να θησαυρίζει «χρυσίον». Η ανάσταση της αγίας Ταβιθά της ελεήμονος, πού περιγράφει ο ευαγγελιστής Λουκάς στις Πράξεις των αποστόλων, μας δίνει τη δυνατότητα να καταλάβουμε καλύτερα το παραπάνω χωρίο από το βιβλίο του Τωβίτ.

Το θεμέλιο της φιλαργυρίας

Απομακρυσμένοι από το Θεό αισθανόμαστε ανασφαλείς. Μέσα σ' αυτή την ανασφάλεια, η κατοχή αγαθών και ιδιαίτερα πολλών χρημάτων μας δίνει τη ψευδαίσθηση της δύναμης. Γι' αυτό ως κοινωνία φθάσαμε στο σημείο να έχουμε στις πρώτες προτεραιότητες μας την επαγγελματική επιτυχία και την εξασφάλιση οικονομικής άνεσης. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι η κινητήρια δύναμη της σύγχρονης κοινωνίας είναι ή οικονομία. Ο ψυχρός μάλιστα υπολογισμός της ζημίας και του κέρδους θεωρείται ρεαλισμός. Όταν όμως η αναγκαία οικονομική άνεση γίνεται προτεραιότητα ζωής, τότε, χωρίς να το καταλαβαίνουμε, περνάμε από την ανάγκη των χρημάτων στην αγάπη του πλούτου και τελικά γινόμαστε δούλοι στα χρήματα. Έτσι το μέσο με το οποίο ελπίζαμε ότι θα κατακτούσαμε κάποια ελευθερία από τις ανασφάλειες μας γίνεται τύραννος μας. Γι' αυτό η φράση «καλόν ποιήσαι έλεημοσύνην ή θησαυρίσαι χρυσίον», ως εντολή, αποτελεί ένα εργαλείο άσκησης πού μας βοηθά να απελευθερωθούμε από τη φιλαργυρία.

Από τους θρήνους ή ανάσταση

Όταν το Πνεύμα του θεού μας λέει ότι είναι καλύτερο να δίνουμε έλεημοσύνη από το να συγκεντρώνουμε πλούτο, με άλλα λόγια μας λέει ότι είναι καλύτερο να βλέπουμε τις ανάγκες πού έχουν οι άλλοι από το να βλέπουμε μόνο τον εαυτό μας και τις επιθυμίες μας. Είναι απαραίτητο να θεμελιώσουμε μέσα στη συνείδηση μας έναν κανόνα Ισότητας πού θα μας επιβάλλει να θέλουμε για τους άλλους ό,τι θέλουμε για τον εαυτό μας. Αυτός ο κανόνας, πού είναι ευαγγελική εντολή, θα μας βοηθήσει σιγά σιγά να αισθανθούμε την έλεημοσύνη ως φυσική ανάγκη, χωρίς να μας δημιουργεί την αίσθηση ότι εξασκούμε κάποια αρετή και χωρίς να αφήνει μέσα μας τόπο για απαίτηση ευχαριστιών από αυτούς πού «ελεούνται». Η αληθινή ευαγγελική έλεημοσύνη ανοίγει μέσα στην ψυχή του ελεήμονος πηγή ζωής, από την οποία αναβλύζει «εν τω κρύπτω» η χάρη του Αγίου Πνεύματος, ώστε όχι μόνο να μην απαιτεί από τους άλλους ευχαριστίες, αλλά αυτός να αισθάνεται προς όλους χρεώστης. Η χαρά και η ζωή πού νιώθει τον κάνουν ικανό να καταλαβαίνει ότι η «έλεημοσύνη εκ θανάτου ρύεται». Η έλεημοσύνη γλιτώνει τον άνθρωπο από το θάνατο. Αυτό το βλέπουμε να γίνεται αισθητά στο σημερινό ανάγνωσμα από τις Πράξεις των αποστόλων, στο οποίο περιγράφεται η ανάσταση από τον απ. Πέτρο της «μαθήτριας» Ταβιθά, η οποία ήταν «πλήρης αγαθών έργων και έλεημοσυνών». Τα αγαθά έργα της και οι έλεημοσύνες της βύθισαν στο θρήνο τις χήρες, οι οποίες κλαίγοντας έδειχναν στον απ. Πέτρο «χιτώνας και ιμάτια» πού

έφτιαχνε η Δορκάς (Ταβιθά), όταν ήταν μαζί τους. Αυτός ο θρήνος, πού ήταν φυσική εκδήλωση ευγνωμοσύνης των χηρών στη γνήσια αγάπη της Δορκάδος, προσέλκυσε την παντουργό χάρη του Θεού, η οποία δια του Αποστόλου την ανέστησε.

«Μετ' αυτών ούσα...»

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ταβιθά δεν ελεούσε από μακριά, ούτε επαναπαυόταν στο να δίνει κάποια χρήματα από το περίσσειμα της, πείθοντας τη συνείδηση της ότι εκπλήρωσε το χρέος της ελεημοσύνης. Η φράση «...μετ' αυτών ούσα η Δορκάς» δηλώνει ότι είχε στενή προσωπική επικοινωνία με τις χήρες της Ιόππης, ζούσε μέσα στα προβλήματα τους, εργαζόταν μαζί τους χειρωνακτικά. Η αγάπη της εκφραζόταν με απλές καθημερινές εργασίες. Ταύτιζε τον εαυτό της με τους πονεμένους, η αγάπη της δεν της επέτρεπε να ξεχωρίζει τον εαυτό της από αυτούς, οπότε όλη της η ύπαρξη, η παρουσία και η εργασία, ήταν μια ελεημοσύνη, μια παρηγοριά στον πόνο τους.

Το ήθος αυτής της αγάπης εμπνέεται από το σταυρό του Χριστού και ισχυροποιείται με τη δύναμη της Αναστάσεως Του. Χωρίς το Χριστό δεν μπορούμε αληθινά να αγαπήσουμε. Μπορεί να φθάσουμε στο σημείο να κλάψουμε μαζί με τον κόσμο πού υποφέρει, αλλά δε θα μπορέσουμε να μεταδώσουμε έστω και λίγη βεβαιωμένη ελπίδα, ελπίδα δηλαδή πού βεβαιώνεται από την πρόγευση της μέλλουσας ζωής.

π. Θ.Α.Β.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Πραξ. Θ' 32- 42)

Θαυματουργίες των αποστόλων

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἀγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδα. Εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα ὀνόματι Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν ὀκτῶ κατακείμενον ἐπὶ κρεβάττου, ὃς ἦν παραλελυμένος. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα, ἰάταί σε Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἔργων ἀγαθῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν ᾧ ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ [αὐτήν] ἔθηκαν ἐν ὑπερῷῳ. Ἐγγὺς δὲ οὕσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες, Μὴ ὀκνήσης διελθεῖν ἕως ἡμῶν. ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χήραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὕσα ἢ Δορκάς. Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσήύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν, Ταβιθά, ἀνάστηθι. ἣ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. δούς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον.

Μετάφραση της Αποστολικής περικοπής

Τις ημέρες εκείνες ο Πέτρος, κατά τη διάρκεια περιοδείας του σε όλη την περιοχή, κατέβηκε να επισκεφθεί και τους αγίους (τους χριστιανούς) που κατοικούσαν στη Λύδδα. Εκεί βρήκε κάποιον πού ονομαζόταν Αινέας, ο οποίος ήταν κατόκοιτος για οκτώ χρόνια, διότι ήταν παράλυτος. Και του είπε ο Πέτρος: «Αινέα, σε θεραπεύει ο Ιησούς Χριστός, σήκω και στρώσε το κρεβάτι σου». Και αμέσως σηκώθηκε. Και τον είδαν όλοι οι κάτοικοι της Λύδδας και του Σάρωνος, και επέστρεψαν στον Κύριο. Στην Ιόππη υπήρχε κάποια μαθήτρια που ονομαζόταν Ταβιθά, στα ελληνικά Δορκάς, η οποία έκανε πολλές αγαθοεργίες και ελεημοσύνες. Συνέβη κατά τις ημέρες εκείνες να ασθενήσει και να πεθάνει. Αφού την έλουσαν την έβαλαν στο ανώγειο. Επειδή η Λύδδα ήταν κοντά στην

Ιόππη, οι μαθητές άκουσαν ότι ο Πέτρος είναι εκεί, και του έστειλαν δύο άνδρες με την παράκληση: «Μη βραδύνεις να έλθεις και σ' εμάς». Ο Πέτρος σηκώθηκε και πήγε μαζί τους. Όταν έφθασε, τον οδήγησαν στο ανώγειο και παρουσιάσθηκαν σ αυτόν όλες οι χήρες, οι οποίες έκλαιαν και έδειχναν τα υποκάμισα και τα ενδύματα, πού είχε φτιάξει γι' αυτούς η Δορκάδα όσο ζούσε. Ο Πέτρος τους έβγαλε όλους έξω, γονάτισε και προσευχήθηκε. Ύστερα στράφηκε προς τη νεκρή και είπε: «Ταβιθά, σήκω». Αυτή άνοιξε τα μάτια της και όταν είδε τον Πέτρο ανασηκώθηκε. Ο Πέτρος της έδωσε το χέρι και τη σήκωσε ορθή. Ύστερα φώναξε τους αγίους και τις χήρες και την παρουσίασε ζωντανή. Αυτό έγινε γνωστό σε όλη την Ιόππη και πολλοί πίστεψαν στον Κύριο.